

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, J.Tumo-Vaižganto g.4-1, LT-01108 Vilnius. Tel. (8 5) 210 7161, el. p. info@ekgt.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Seimo
Kultūros komitetui

2022-05-02 Nr. S-79

DĖL SIŪLYMO KEISTI ETNINĖS KULTŪROS ATŽVILGIU SAVIVALDYBIŲ FUNKCIJĄ IŠ SAVARANKIŠKOS Į VALSTYBĖS DELEGUOTĄ

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) dar 2018 m. pateikė Seimo Kultūros komitetui (toliau – Seimo KK) ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui (toliau – Seimo VVSK) siūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, nustatant savivaldybių funkciją dėl etninės kultūros globos kaip valstybės deleguotą, o ne kaip savarankišką. Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo 5, 9 ir 10 straipsniai įpareigoja savivaldybes valstybiniu lygmeniu užtikrinti etninės kultūros globą, tačiau pagal Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnį „Savivaldybių funkcijos“ etninės kultūros globa priskirta ne valstybės perduotai savivaldybėms funkcijai, o savarankiškai savivaldybių funkcijai. Kaip rodo Tarybos atlikti tyrimai, kai kurių savivaldybių indėlis į etninės kultūros globą minimalus, nors būtent regionuose turėtų būti įgyvendinamas etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo puoselėjimas, atsižvelgiant į Lietuvos nacionalinius interesus ir tarptautinius įsipareigojimus įgyvendinant UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo konvenciją.

Taryba 2019 m. birželio 13 d. raštu Nr. S-130 „Dėl siūlymų tobulinti etninės kultūros valstybinės globos teisinį reglamentavimą savivaldybėse“ kreipėsi į Seimo KK ir VVSK, prašydama pateikti savo nuomonę šiuo klausimu. Seimo VVSK 2019 m. birželio 14 d. raštu S-2019-3743 atsakė, kad 2019 m. kovo 25 d. posėdyje nutarė, jog tikslinga Vietos savivaldos įstatyme etninės kultūros išsaugojimą ir puoselėjimą nustatyti kaip valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) funkciją, todėl 2019 m. kovo 25 d. raštu Nr. V-2019-1403 pasiūlė Seimo KK įvertinti šiuo metu valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įgyvendinimas funkcijas, susijusias su etninės kultūros išsaugojimu ir puoselėjimu, jog būtų atlikti sisteminiai teisės aktų pakeitimai, nustatant šioje srityje aiškia savivaldybių atsakomybę, išvengiant funkcijų dubliavimo valstybės ir savivaldybių lygiu ir užtikrinant šioms funkcijoms įgyvendinti reikalingą papildomą finansavimą.

2019 m. rugsėjo 25 d. Seimo KK apsvaustė Tarybos siūlymą ir nutarė kreiptis į LSA prašant apklausti visas savivaldybes, ar jos pritaria šiam siūlymui. 2019 m. spalio 15 d. Tarybos pirmininkė Dalia Urbanavičienė dalyvavo LSA Švietimo ir kultūros komiteto posėdyje, kuriame buvo pateikti savivaldybių apklausos rezultatai: iš 44 atsakiusių į apklausą savivaldybių Tarybos siūlymui pritarė 31 savivaldybė, taip pat savo pritarimą šiam siūlymui balsuodami išreiškė ir LSA

komiteto nariai. Šis LSA sprendimas ir atliktos savivaldybių apklausos rezultatai buvo aptarti 2019 m. lapkričio 20 d. Seimo KK posėdyje.

Deja, nuo to laiko neįvyko jokių poslinkių sprendžiant aptariamą klausimą, todėl Taryba vėl jį kelia, tuo labiau, kad rengiami ir kiti Vietos savivaldos įstatymo pakeitimai. Siūlome Seimo KK kartu su Seimo VVSK artimiausiu metu surengti Seime konferenciją-diskusiją „Valstybinė etninės kultūros globa savivaldybėse – būklė ir galimybės“, pakviečiant joje dalyvauti savivaldybių vadovus. Šioje konferencijoje siūlome aptarti tiek klausimą dėl savivaldybių funkcijos etninės kultūros atžvilgiu keitimo, tiek klausimą dėl etninės kultūros svarbos ir būklės savivaldybėse remiantis 2021 metų pabaigoje Tarybos iniciatyva atliktos apklausos rezultatais, pateikiant kai kurių savivaldybių gerosios patirties pavyzdžius.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė